



**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 12. De obligationibus circa Extremæ vnctionis vsum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

est de illius institutione taliter sentire: ut tales minime excludat: præsertim cum nihil urgeat in contrarium, sicut videret in sacramento ordinis, quod in suscipiente requirit manus: non tantum ad vñtionem qua consecratur, sed etiam ad executionem operis, ad quod consecratur, ut ad Missæ celebrationem.

CAPVT VLTIMVM.

De obligationibus circa Extremam vñtionem vsu.

S V M M A R I V M.

- 71 Obligatio ad huius sacramenti susceptionem non est sub mortali.
 72 Duo casus excepti.
 73 Dispositio ad eandem susceptionem per penitentiam.
 74 Quatenus obligatio sit, susceptioni Extremæ vñtionis præmittere administrationem sacramentorum Penitentiae & Eucharistiae.
 75 Receptio Eucharistiae post Extremam vñtionem.
 76 De ordine sumendi sacramenta Penitentiae, Eucharistiae, & Extremæ vñtionis cum infra sumus est omnium illorum capax.
 77 Ex officio Parochus & nonnunquam Episcopus tenetur hoc sacramentum ministrare: alij solum ex charitate, vbi vterque illorum deest.
 78 Requisita in ministrante hoc sacramentum & ritus seruandi in eo.

HVC pertinent quæ latius tractat. Suarez to. 4. disput. 44. Quæ pro praxi quotidiana sufficiunt complectemur sequentibus documentis.

71. Primum est: Ad huius sacramenti susceptionem fideles non obligari sub mortali. Nam talis obligatio neque sequitur ex natura rei, neque habetur ex aliquo præcepto. Prius patet, quia hoc sacramentum vtile est quidem, non tamen necessarium ad salutem: & ideo per illius omissionem sine causa urgente factam, perderetur fructus quem à tali sacramento profecti habitum est in priore parte præcedentis capituli quarti, censetur prodigalitas quædam spiritalis, quæ non est de se peccatum mortale, cum sine eodem fructu possit æterna salus obtineri. Posterius vero, hoc est, nec talem obligationem ex aliquo speciali præcepto haberi. Ex eo probat Suarez, quod nec à Christo, nec ab Ecclesia, quodpiam tale impostum Theologi agnoscant.

72. Secundum est: Ex accidenti posse in duobus casibus peccatum mortale in prædicta omissione interuenire. Prior est ratione scandali, seu quando aliqui inde efficaciter inducerentur ad paruipendendum remedia suæ salutis: vel ad generaliter negligendum remedia suæ salutis: vel ad iudicandum temere, & cum publica detractioe de salute spiritali proximi, & de similibus. Posterior casus est, quando ex contemptu sacramentum istud offertur. De quo Concilium Trid. sess. 14. De Extrema vñtionem cap. 3. his verbis: Nec vero tanti sacramenti contemptus absque ingenti scelere, & ipsius Spiritus sancti iniuria esse possit. Ad quem contemptum aliqui putarunt sufficere, quod quis sciens & aduertens, directe nolit sacramentum hoc recipere. Sed Suarez vult talem quoque à mortali excusari posse: si ideo tantum nolit, quod se ad eam susceptionem sciat non adstringi sub mortali, & aliunde difficultatem ac repugnantiam sentiat. Qua sola de causa omittens, non dicitur ommittere ex contemptu proprio dicto, ad quod vltius requiritur, ut quis paruipendat sacramentum, & fructus eius: quod quidem vix potest cuiquam contingere, quin aliquo errore vel hæresi labore circa idem sacramentum.

73. Tertium documentum est: Cum istud sacramentum sit de numero eorum quæ dicuntur sacramenta viuorum, seu existentium in gratia, ipsum non esse suscipiendum cum conscientia peccati mortalis. Vnde sit ut penitentia, quam cum intentione debita rectaque fide prærequirit in infirmo (si infirmitas non ademit ei rationis vsum, & ille se mortaliter peccasse meminit) debeat etiam contritio saltem existimata, perinde ac in præcedenti num. 34. diximus de con-

firmatione: cum qua cõuenit, quod institutum ad continuationem sacramenti penitentiae, sicut confirmatio ipsa ad perfectionem baptismi, conferendo feliciter gratiæ augmentum.

Quantum est: Vñtum receptum quidem esse, ut ante administrationem Extremæ vñtionis administrarentur sacramenta Penitentiae & Eucharistiae: non videri tamen peccatum mortale talem ordinem immutare, si id minime fiat ex contemptu. Hoc Suarez in cit. disput. sect. 1. num. 8. probat: tum quia talis ordo non est res admodum grauis: tum quia non est necessarius ex natura rei. Nam sine susceptione sacramentorum Penitentiae & Eucharistiae, infirmus potest per contritionem sufficenter disponi ad susceptionem Extremæ vñtionis, sicut & Confirmationis tanquam diuinæ gratiæ non ponens obicem: tum quia non inuenitur ea de re præceptum indubitatum: nec item constat memoratum vsu, seu consuetudinem seruari sub apprehensione obligationis: sed solum quia dispositio rerum ita postulat: cum sacramentum hoc sit executum, & duo alia quasi præparantium se ad exitum, deposito onere peccatorum & sumpto viatico.

Quicquid autem sit, retinenda est in praxi recepta consuetudo, qua prius administrantur infirmo Penitentiae & Eucharistiae sacramenta, quam Extremæ vñtionis: nisi quem infirmitas sic opprimat, ut nulla dans signa, non possit fieri particeps sacramenti Penitentiae: & multo minus sacramenti Eucharistiae. Cuius susceptio aliis quoque de causis potest in infirmo impediri, ut ob periculum vomitus, vel defectum iudicii sufficientis ad deuotionem, quam requirit tam digni Sacramenti susceptio. Taliter enim infirmo, in sua spiritali necessitate subuenitur per Extremam vñtionem, sine præmissione duorum illorum sacramentorum. Quod intellige iuxta dicenda in proxime sequenti libro, num. 78. & 79.

Iam si remissa vi morbi, fieret illorum capax, deberent ei administrari. Nam extremæ vñtionis sumptio non est impedimentum sumendi alia sacramenta, quando nihil aliud obstat. Et ita si infirmus post acceptam Extremam vñtionem labatur in peccatum mortale, non tantum potest, sed etiam tenetur sacramentaliter confiteri. Similiter si Eucharistiam petat, etiam si illam iam antea receperit, non est ei neganda si nihil aliud obstat, prout notat in fine citati numeri octauus Suarez.

74. Quintum documentum est: Cum peccatorum mortali-um confessio & Eucharistiae sumptio sint in præcepto obligante sub mortali, pro mortis articulo, in quo conferranda est extrema vñtio: si aliquando tantum periculum esset, ut timeretur non futurum tempus pro omnibus illis tribus sacramentis suscipiendis: primum omnium faciendam esse confessionem, non quidem truncatam, ut sit tempus susceptioni duorum aliorum sacramentorum; sed integram cum præcipitur non tantum fieri de omnibus mortalibus, quorum quis sibi conscius sit. Eam vero de præcepto debere Eucharistiae præmitti, constat ex Concilio Trid. sess. 13. cap. 7. Præmittendam autem esse tunc Eucharistiae susceptionem, Extremæ vñtionis sumptionem tamquam multo magis requisitam, patet ex eo quod sumptio ipsa Eucharistiae tunc posita sit in præcepto: & ideo non tantum utilis, sed etiam necessaria sit ad vitandum peccatum mortale: si non aliud, saltem illud sub quo tale præceptum obligat. Sumptio vero Extremæ vñtionis, ne tunc quidem sit in præcepto, iuxta habita in principio huius capituli.

75. Sextum documentum est: Parochos solos teneri; per se loquendo, ad huius sacramenti administrationem. Atque quod ipsi de se teneantur, patet: quia ex officio, & ideo ex iustitia, tenentur suis ouibus ordinaria remedia salutis suæ ministrare, qualia sunt sacramenta quæ Christus pro omnibus fidelibus reliquit: & quorum administratio est in Ecclesia ordinario vsu, quando secundum rectam rationem & opportuno tempore petuntur: sicut Extrema vñtio petitur ab ægroto, qui graui infirmitate laborans periclitatur de vita. Quod autem de se soli Parochi administrare teneantur, patet: quia alij non habent officium, ex quo oritur eiusmodi obligatio. Quamquæ specialis ratio est de Episcopis, ut Suarez monet sect. 2. num. 2. cum ipsi quoque sint pastores ani-

marum:ideoque ex iustitia teneantur curam earum habere. Sic enim fit vt Parochis, qui sunt ipsi, rum coadiutores, deficientibus, ad ipsos se deat obligatio prouidendi ouibus, siue per alios, siue etiam per seipos: nisi forte iusta habeant impedimenta quæ excusent. Monet etiam benedem Suarez, alios idoneos, ex accidenti obligari quoque ad hoc sacramentum ministrandum: nimirum cum non adest Parochus qui tale ministerium exerceat: tunc enim proximus censendus est in graui necessitate constitui: cui subueniendi obligatio, per præceptum charitatis imponitur.

Septimum documentum est: Ministrantem istud sacramentum, obligari ad se bene disponendum: ita vt peccati mortalis conscientia habens, teneatur se ad statutum gratiæ saltem per contritionem, disponere. Item que obligari, non nisi conuenienter disposito ministrare, ac denique seruare

ritus ab Ecclesia præscriptos, vel consuetudine laudabili retentos. Ad huius confirmationem & plenam intelligentiam, videnda sunt dicta in præc. li. 26. c. vltimo docum. 9. & 10. 15.

Ritus autem illi sunt: vt fiant septem vnctiones certo ordine & modo cum prolotione verborum sacramentalium: Item vt illis præmittantur, vel post illas addantur Psalmi & orationes. Et demum vt fiant cum vestibus sacris in Ecclesia vsita: is: verbi gratia, cum superpelliceo & stola, nonnullisque aliis qui notantur in Rituali. De quibus monet Suarez sub finem citatæ sectionis 2. cum vrget necessitas posse cum solis essentialibus (additis postea accidentalibus, hoc est, Psalmis & precibus) sacramentum conferri, non tamen sine sacerdotali ornatu, iudicio prudentis requisito ad reuerentiam sacramento debitam, contra quam vtilitati hominis seruiendum non est.

F I N I S.



LIBER QUARTVS, ET TOTIVS OPERIS VIGESIMVS NONVS.

DE SACROSACRATO EVCCHARISTIÆ SACRAMENTO

PRO O E M I V M.

DE hoc differentes auctores magno numero Henriquez refert tomo 1. Theologiæ moralis initio libri octaui, quibus accessit Suarez ad 3. par. D. Thomæ tomo 3. à disput. 39. ad finem vsque. Cuius potissimum tanquam recentioris, docti & diligentis, sectabimur vestigia. Considerabimus autem 1. absolute sacramentum ipsum. 2. eiusdem materiam. 3. formam. 4. ministerium. 5. recipientes. 6. effectus. 7. Missæ celebrationem, tanquam solemnem ritum, cum quo consecranda est Eucharistia ipsa. Quam methodum D. Thomas seruat in 3. par. quæst. 73. & aliquot sequentibus.

CAPVT I.

De ipso Eucharistiæ sacramento absolute.

SVM MARI V M.

1. Præcipua nomina quibus sacramentum hoc significatur.
2. Quod sacramentum Eucharistiæ non sit consecratio, nec sumptio corporis & sanguinis Christi, nec sola species sensibilis, nec solum corpus & solus sanguis Christi.
3. Est quid aggregatum ex speciebus panis & vini, & ex corpore & sanguine Christi.
4. Varia differentie inter Eucharistiæ & alia sacramenta.
5. Eucharistia sacr. me: torum omnium dignissimum, in quo est Christus verus Deus.
6. Eucharistiæ sacramentum vnum est ad eum modum, quo refectio corporalis ex cibo & potu, vna est.
7. Differenter tamen hoc nomine, quod in Eucharistia tantumdem sumatur alterutra specie, quantum sub vtraque.
8. Sumptio Eucharistiæ nec. saria quidem est necessitate præcepti, non tamen necessitate medi.
9. De tempore quo instituta est à Christo Domino nostro sacrosancta Eucharistia.
10. Figura huius sacramenti tan legis nature, quam Moisaicæ.

CIRC A ipsum Eucharistiæ sacramentum D. Thomas in citata quæst. 73. sex considerat, nomen, naturam, vnitatem, necessitatem, institutionem, & figuras.

SECTIO I.

De nominibus sacramenti Eucharistiæ.

Quod attinet autem ad primū, varia habentur huius sacramenti nomina, indicantia dignitatem & fructus eius.

Quatuor vero censentur præcipua, quorum D. Th. meminit art. 4. in cuius commentariis alia ex Patribus Suarez adiungit. Quia igitur sacramentum hoc significat; tum præteritam Christi passionem; tum præsentem gratiam & mystici corporis Christi (Ecclesiæ inquam) vnitatem, tum demum futuram gloriam: quæ omnia nequiuerunt vno nomine conuenienter explicari: ipsum dicitur, tum sacrificium, vel hostia, quatenus significat passionem Christi, qui vt mortuus, pro hominibus Deo Patri offertur in Missa pro salute viuorum & mortuorum; tum synaxis, seu communitio; quatenus significat vnionem fidelium inter se, & cum Christo: tum etiā Eucharistia, id est, bona gratia, quatenus realiter continet Christum Dominum, qui est plenissimus gratiæ & fons gratiarum omnium: tum demum viaticum, quatenus nos præparat ad gloriam: ad eam enim præbet viam, per gratiam refectiois spiritualis quam confert. Quo nomine maxime solet dari executibus ex hac vita.

SECTIO II.

De natura sacramenti Eucharistiæ.

Quod attinet ad 2. docendum est: tum quod sit sacramentum Eucharistiæ, tum in quo differat ab aliis sacramentis.

De priore, quod Eucharistia sit verum ac proprium nouæ legis sacramentum, ne quidem Sectarij negant, patetque per auctoritates sacre Scripturæ, Conciliorum, & Patrum, quas habet Suarez disput. 39. sect. 3. citque aperta definitio Concilij Florent. in instruct. Armenorū. & Concil.

Triden.